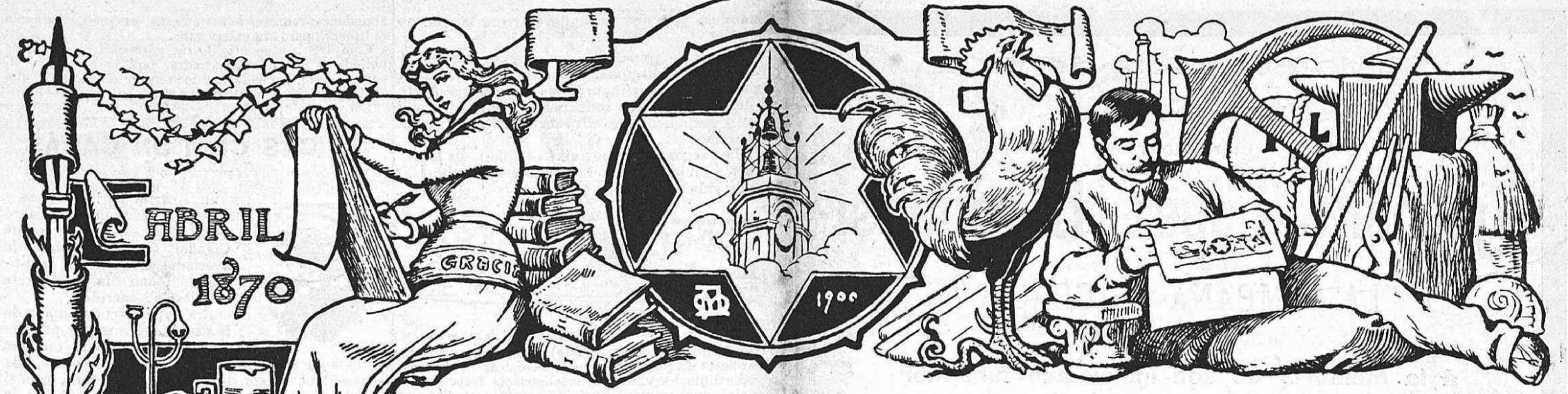

(10/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOS A DIJOS

ENCARE que la calor ja va de baixa, el termó metro polítich no 's mou gens ni mica, marcant sempre la mateixa línia de la indiferència. Deu estar espantat.

Aquestes son coses de la indolència sagastina que té la virtut d' encomenarse a tots els partits i agrupacions polítiques. Per l' home del tupé governar consisteix en no fer res absolutament, y a la mateixa mónita han acabat per atemperarse 'ls que tenen el dever de combatre'l y 's descuidan de ferho. Las regions d' Espanya de sanch més viva y d' esperit més de part que son las que podrien ferho, tenen sobre'l pit el pes del tacó de la bota militar. En ellas l' estat de guerra ha arribat a adquirir caràcter permanent.

Així viu tranquil en Sagasta no veient encare la fi del tiberi que ve disfrutant desde fa tant temps. Anavan ben enganyats els que propalavan que havia perdut la gana y que per motius de salut tractava de pendre'l absolut; res més lluny de la veritat. Tot això eran bromes qu' ell mateix feya corre ab l' idea de que la sorpresa fos més gran, quan se li ocorregués dir, com ha dit un d' aquests dias:—Me trobo millor que may; aquí soch y m' hi quedo.

En Moret que ja feya funcions d' hereu en plé exercici de sas funcions, fins al extrem de presidir consells de ministres y de anarse'n, a horas perdudas, a passejar per la Moncloa, com era costum del jefe, deu haver suferit un terrible desengany al veure's el tan fresch y aixirerit y menos disposat que may a deixar el mànec de la paella.

Y tots els que venian combinant concentracions per lo que pogués succehir, en Romero Robledo, en López Domínguez, el duch de Tstúan, s' haurán adonat de que perdían el temps miserablement, y avuy sabrán per si ho ignoravan, qu' es molt dura la guineu al ast.

En Silvela ha anat a Málaga a fer un acte polítich, perquè la política dels monárquichs de la restauració, al igual que las comedias, se divideix en actes.

Y comedia pura es, després de tot: comedia de las més adotzenadas.

Tractava en Silvela de pronunciar un discurs fixant el pensament del partit conservador respecte a las principals qüestions pendents, y en efecte, no ha dit res en concret, deixanxo tot en l' ayre.—El nostre programa va venir a dir—l' exposarem en las Corts, quan aquestes se reuneixin que ha de ser molt prompte. Y després s' ha sapigut qu' está de acord ab en Sagasta pera demorar tot el temps que pugui la seva reunió. Així procedeixen els gitanos blancs encarrigats d' e-quilarnos.

Una de las notes més típiques del discurs de'n Silvela foren els atachs que dirigí al caciquisme. Las majors desgracia d' Espanya son degidas als cacichs. Y casi te rahó al afirmarho: fill natural y le-

gítim del caciquisme es ell, y es alguna cosa més que una desgracia: es una verdadera calamitat. Per fer las afirmacions que ha fet respecte al caciquisme es precis que'n Silvela ens prengui per tontos, quan en realitat el tonto es ell, segons va proclamarho en Canovas, que'l coneixia be.

El Govern ha enviat a Barcelona un gros augment de policia y un reforç de més de 400 guardia-civils en sa majoria solters y escullits.

C'eyém que 'ls haurá fet venir no perquè l' ordre públich corri cap perill: aixó ni pensarho. ¿Cóm ha de perillar l' ordre estant suspesas las garantias constitucionals y continuant la plassa en estat de siti? De cap manera. Si 'ls ha enviat ha sigut sols perquè puguin disfrutar de las festas de la Mercé que prometen ser molt animadas. y en quan als guardia-civils solters, perquè puguin buscar novia.

PEP BULLANGA

EL MAUSER PROVIDENCIAL

CAUSA una impressió molt singular la feta del guardia civil de Málaga, Antonio Calvente Guerrero que de cop y volta, com mogut per un resort, despenja'l mauser, se llansa al carrer, y comensa a etjegar balas d' aquellas en forma de llapicera que ho foradan tot, contra las personas que se li posan al davant, com qui reparteix confits.

No mira res: allá hont veu un bulto li encara'l fusell y'l tomba: si'l bulto fuig, li sega la ventatja ab un disparo, perquè las balas corren més que 'ls homes.

Y l' un darrera l' altre van cayent, qui mort en sech, qui ferit de gravetat:

Primer, un jove asturiá que atravessava'l carrer: el vá ferir del coll y vá caure per no alarse més.

A continuació una dona que 's trobava a la porta de casa seva: vá fer la tamborella sense poder dir ni Jesús.

Seguidament, un tal Nicolau Ruiz Torres, a qui una bala vá atravessarli'l pit de part a part.

Immediatament després una infelís criada que sens dupte havia sortit a la porta de casa seva a esperar el nuvi, com tenen per costum las pobras Menegildas després de rentar els plats: a l' infelís la bala vá penetrarli per l' esquena.

Y després de aquesta una pobra anciana va caure també ab el pit atravessat, mentres creuhava'l carrer, prenent totas las precaucions per no tropear.

Un pare y un fill jugavan tranquilament al domínó, y una bala del mauser del civil vá fer cap-y-qua, ferintlos a tots dos.

Una dona, al sentir els tiros y'l ramor de la multitud que fugia carrer avall esparverada, sortí al

balcó a veure lo que passava, y no tingué temps sinó per caure desplomada, mentres la bala penetrava en l' habitació y destrossava 'ls mobles que a son pas trobava.

Y un cotxero de plassa feya'l cap-girell desde'l pescant, y alguns altres ciutadans pacífichs queyan morts ó ferits, com caps de cassa en una batuda donada pels carrers de una ciutat populosa, entre la semi-obscuretat de una nit il·luminada pels fanals de gas y per la lluna en son quart creixent.

La cassera va durar cosa de mitj' hora. Y'l guardia civil frenétich, tant més enardit quant més anava augmentant el número de las sevas víctimas, empaytat a la fi per sos mateixos companys y altra gent d' armes, fent cara a tots, anava a refugiar-se darrera unas parets immediatas a un pont, ahont a l' illa de la Lana 'ls sevas perseguidors el fituravan, sempre ab el mauser a punt y en actitud amenaçadora.

Pero llavors ja hi havia mausers contra'l mauser homicida de la gent pacífica, y la tétrica hassanya anava a tenir fi, com de fet ne tingué en breu, cayent la fera ab bicorni, atravessat el cos de tres balassos. Fou aquest el darrer acte de l' horrenda tragedia.

En tant a Málaga las familias de las víctimas sigueren presa del major desconsol, y tota la població mitj trastornada, mitj encuorrida, comentava la feta de la cassera humana ab mauser, digna de ser perpetuada en un de aquells romansos populars, que omplan de pessas de cinch céntims la bossa dels cegos que'l venen y'l cantan al rasqueig de la guitarra.

L' Ajuntament malaguenyo, intérprete fidel dels sentiments de la població vá pendre'l acord de fer a las víctimas un solemne enterro a expensas de la ciutat; de reunir las totas en un mateix siti del cementiri y fins de erigirli hi un monument que perpetuhi'l recort de la nit luctuosa del 13 de setembre de 1902.

Magnífica ocasió per decorar aquest monument funerari ab un epitafi espatarrant.

«AQUÍ DESCANSAN ELS RESTOS DE (el nom y'l apellido de las víctimas, en lletres ben claras) MORIRIEN PER DECRET DE LA DIVINA PROVIDENCIA, EXECUTAT PER UN MAUSER PROVIDENCIAL.»

Y al costat del mausoleu, l' estàtua marmórea de'n Silvela, ab el dit índice colocat sobre'l últim mot del epitafi, sobre la paraula providencial, per haver sigut ell qui en plenas Corts va aplicar aquest calificatiu al mauser, invenció suggerida per l' Omnipotent al home, a fi de que las autoritats puguin resoldre de una manera expedita'l conflicte social.

Sens dupte havia begut en aquestas doctrinas el guardia-civil Antonio Calvente Guerrero, y se li'n pujarian al cap, fentli perdre la rahó, de la mateixa manera que al immortal héroe manchego li va xucar el cervell la lectura dels llibres de caballeria.

Cert que fins que va apoderarse d' ell la mortífera rauixa, ni 'ls seus companys, ni els seus amichs més íntims havían tingut may ocasió de observar en els seus actes la més petita perturbació mental. Era un guardia-civil com els demés, disciplinat, obedient y cumplidor estricte dels seus debers.

¿Cóm s' explica, donchs, que de cop y volta, li vingué la boja que va impulsar-lo a llansarse al carrer, com un nou D. Quijote del mauser?

¡Ah! Las perturbacions mentals son molt tenebro-

sas y difícils d' explicar. Però també ho son els somnis, y no obstant, si s' examinan bé, al despertar-se, 's veurá que las més de las vegadas guardan una relació més ó menos conexa ab els fets realitzats ó 'ls pensaments tinguts la vetlla pel subjecte que 'ls experimenta.

Tal pot succehir ab las vessanias. Tot atach de bojeria té una causa que'l motiva. ¿Per qué no ha de tenirla també'l del guardia-civil Calvente Guerrero?

Precisament, alguns dias avants del lamentable succés, va arribar a Málaga en Silvela, l' preconizador de las excelsas virtuts providencials del mauser. Segons noticias la guardia-civil va acompanyarlo en alguns actes, y entre 'ls guardias que li rendían honors, s' hi contava en Calvente Guerrero. ¿Van comprendent ara'l origen, la causa, l' motiu de que al infelís se li enfilés al cap la doctrina silvelina respecte a la providencialitat del mauser?

Allá a dos passos d' ell veya al home de govern, capítost de un partit que alterna en la possessió del poder, y quals doctrinas y teorías troban l' augusta sanció en las més altas institucions, desde'l moment que aquestas tot sovint tenen a bé confiarli la direcció de la nau del Estat. Es, donchs, en Silvela, un orácul: las sevas doctrinas s' han de creure com article de fe.

Y entre las moltas que porta exposadas precisa confessar que no n' hi ha un'altra que resulti tan aflagadora per la forsa pública en general y especialment per la guardia-civil, com la que 's refereix a la condició providencial del mauser. No es poch, creures una especie de ángel custodi del ordre públich, enviat a la terra a las ordres de l' autoritat, per imposar la ley a tot home que 's desmandó que pugui desmandarse. No es poch, tenir a las mans per conseguirho, un instrument sempre ab el ventre plé de cápsulas, y que quan s' hi posa, tira ell sol, en un moment, més projectils, que un salpasseu esquixtos!

¿Comprenden ara quina es la llevor que pot haver produhit el ram de bojeria del guardia-civil, qu' en un santiamén va sembrar de dol els carrers de Málaga?

Lo qu' en aquest cas es més de sentir, es que tanta gent pacífica hagi pagat el pá. Ja que'l guardia Calvente era boig, a lo menos podia haver fet bitillas.

Y no per cert matant y ferint a vellas, criadas, cotxeros y pares y fills jugadors de domínó. A Málaga 's trobava aquell dia en Silvela... Bé podia anar pels carrers que va recorre el furios matador de tants desventurats: millor encare que se'l hagués trobat al davant, de mans a boca, al traspasar la porta del quartel.

No volém el mal de ningú; però vaja, que no hauria sigut tan lamentable com ara qu' en Silvela hagués experimentat en sa persona l' eficacia y la justicia de las sevas teorías.

En aquest cas, Espanya entera hauria clamat a una veu:

—Si, tenía rahó en Silvela: el fusell mauser es un' arma providencial.

P. K.

Dissapte que vé, 27 de Setembre

NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA CAMPANA DE GRACIA

FESTAS DE LA MERCÉ * ANIVERSARI DE LA REVOLUCIÓ DE 1868

8 pàginas

Text é ilustració d' actualitat palpitant

10 céntims

pejar la via pública. De bona ó de mala gana tingueren de anarse'n els qu'esperavan ab tanta fatle...

Pero l' temps passava; en el campanar de la Seu els quarts empaytavan á las horas...

No obstant, els seus andamis no eran els que solen distingir als guardias del municipi. Els municipals generalment están magres...

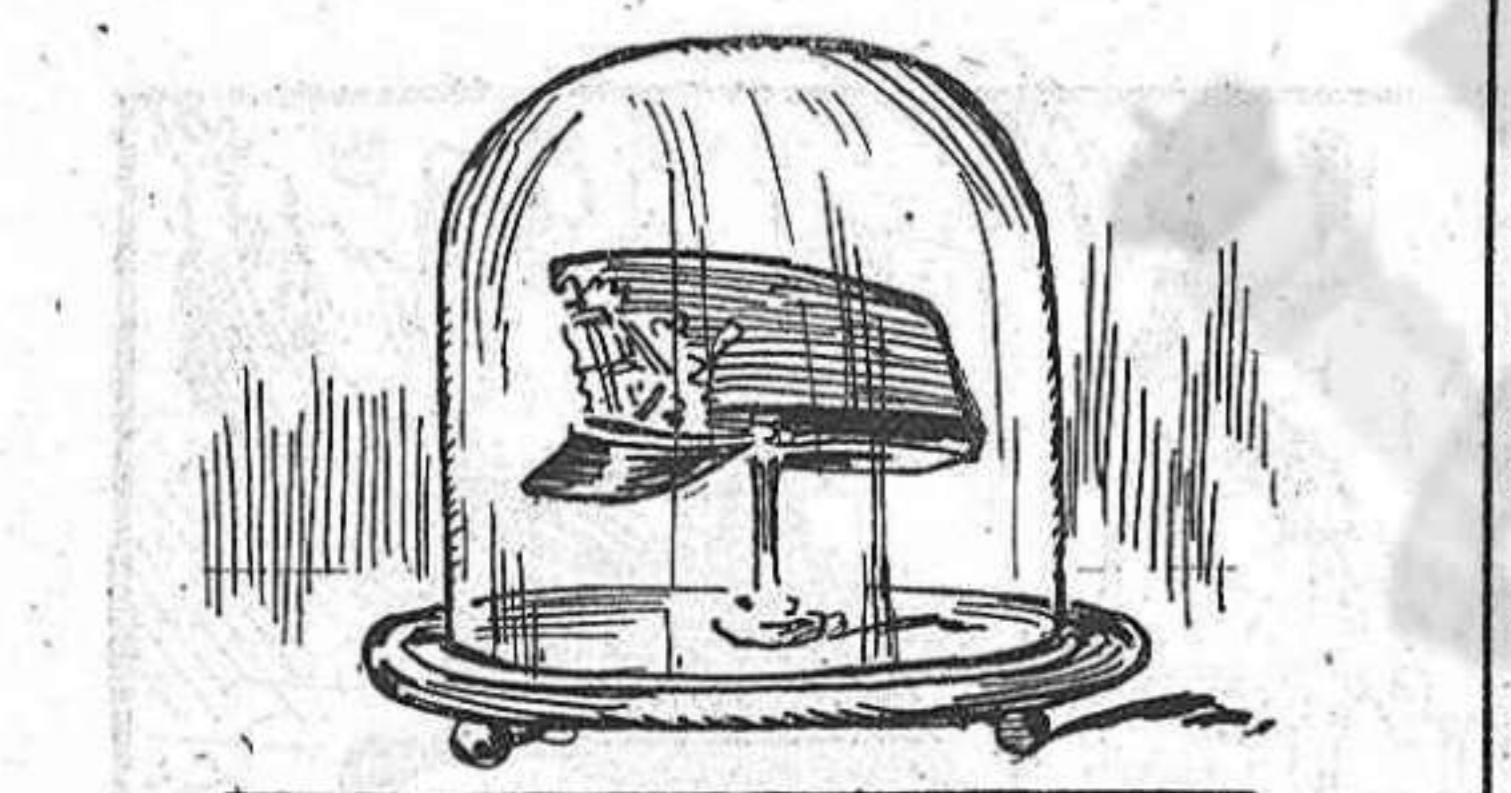

Llavors ¡camas ajudeume! La sombra de aquell capellá sense sotana ó de aquell municipal sense ros...

Y 'ls vehins encarregats de la vigilancia, culliren el ros, el contemplaren llarga estona...

Pel ros trobará al municipal, y pel municipal al capellá, y aixís s' esbrinará tot.

De totes maneres el ros tindrà un destí digne. La minoria regionalista del Ajuntament té acordat...

Y en quant al ros—com si diguessim el cuerpo del delito—será trasladat solemnement al Museo de a Historia.

P. DEL O.

ESPURNAS

A Jaen, s' ha calat foch, no se sab com, á una iglesia, y ha quedat carbonizada una magnífica Verge.

Contrariant el sentiment com qui diu de tot' Espanya, el ministre de Marina pensa torná á fé una esquadra...

Encare no tenim llesta la famosissima nota ab que 'l govern espanyol contesta al miquel de Roma.

Torna la gent qu' es á fora, tornan las caras amigas, tornan els días humits...

¿Els carlistas se bellugan? ¡Que s' bellugin, aixó ray! No apartantse d' aquest límit...

En Silvela ha anat á Málaga á dá una gorra als parents y á fé un discurs de tres horas...

Da la concentració López—Romero—Duch de Tetuán, días há que no se 'n parla, pero no 'n fassin cabal.

Las corts ¿s' obran ó no s' obran? Vels' aquí la discussió qu' en la premsa y en els círculs sostenen quatre senyors.

A Fransa, que 'l sabateja, el papa no li obra boca; á Espanya, que apenas piula, me la tracta á cops d' escombra.

C. GUMA

CONTRA 'L MATRIMONI

OSTÉ qu' está enterat de tot, ¿ha llegit el discurs del ministre de Gracia y Justicia? —Sí, senyora.

—Pero si diu que s' ha declarat enemich del matrimoni... —Sí, com vosté enemiga dels balcóns.

—¿No té fills petits vosté? —En efecte. —Quan els ven sortir al balcó y enfilarse á la barana...

—En primer lloch, tracta d' impedir que 'ls homes se casin massa joves. —¡Quína ocurrencial!...

—Pues será de cassa: dígnili barret, dígnili sombrero. —En según terme, creu el ministre que al home analfabeto no se l' ha de deixar casar.

—¿Y qué n' ha de fer de la lletra un home honrat? —Moltas cosas. Hasta serveix per apuntar la roba de la bugadera.

—Sí, senyora, encare demana més. Vol impedir d' una manera absoluta 'l matrimoni entre próximos parents.

—¿A sant de qué? —A sant de que val més no tenirne que tenirlos raquítics, incapassos, idiotas.

—A sant de que val més no tenirne que tenirlos raquítics, incapassos, idiotas.

—No senyora: falta la última, que segurament es la millor. Din que té 'l propòsit de no autorisar cap casament...

—¿Vol dir visurarlos? —Ni més ni menos. S' ha observat—segóns el ministre—que la major part dels joves van al altar portant dintre d' ells el germen d' enfermetats terribles...

—¿Quinas cosas d' anar á mira! —Cosas molt sérias, senyora; molt sérias y trascendentals. Perque, com diu molt bé 'l ministre...

—¿Li sembla poch?... ¡Volguer que 'ls homes per casarse tinguin certa edat, que sápien de lletra, que no siguin cosins, que 'l metje 'ls inspeccioni y 'ls dongui 'l visto bueno!...

—Senyora, salus populi, suprema lex... —Sí, vingim ab latinorums per acabarho d' enredar. Y escolti ¡quán li sembla que comensarán á posarse en practica aquestes terribles pensaments del ministre?

—Probablement, may. —¡Ay!... Respiro.

FANTASTICH

ASSA el temps y en Sagasta no dona un pas que no ensopegui. Tot lo que intenta li surt al revés: la qüestió económica, las tentativas de alianzas internacionals...

Si avants llubia per ell 'l estrella de la fortuna, avuy se pot ben dir qu' está de pega. Pero fins aquesta pega resulta propicia als seus intents...

A Madrid tracta de formarse un gran trust acaparador de comestibles y de vins, que tindrà per puntal el famos marqués de las Cinquillas.

No n' hi ha prou, ab l' invasió de l' escoria dels convents francescos, que á Palma de Mallorca, sense ni menos esperar el resultat de las negociacions entauladas ab el Vaticó...

Las que d' ella forman part—la nova ordre es de femellas—han adoptat el títul de Celadoras del Centro eucarístico.

El bisbe de Mallorca, días enrrera, las hi va imposar 'l hábit... y ja no hi ha qui 'ls hi tregui, com no sigui...

La casa de Braganza es á Portugal, lo que á Espanya la branca dels Borbóns que té per cap de brot al rey de las húngaras.

Donchs bé, sens dupte, per edificació dels partidaris del dret diví, el duch de Braganza, ab residencia á Londres, entretenia 'l temps en la practica de certs exercicis...

Mes clar: inculpat del delict de sodomia ha sigut portat davant dels Tribunals de Justicia. ¡Oh, quin honor per la santa causa del altar y 'l trono!

Creguin que al llegir la carta que ha publicat en La Correspondencia de España 'l general (?) carlista, Sr. Adelantado, n' hi ha per enternirse.

Vels' hi aquí un home que tot ho ha sacrificat á la santa causa: la carrera, la fortuna y 'ls millors anys de la seva vida, y que quan ab coneixement y 'l aprobació del sey rey ho tenia tot á punt per llançarse al camp, se troba expulsat del partit y tractat com un drap brut...

—Com, per exemple, entre cosins?... —Aixó mateix.

—Y per qué? —Per rahóns d' crdre científich. Troba que 'l unió de parents massa próximos ha de donar fatalment mals resultats.

—¿Y 'ls fills? —No 'n tenen. —Es lo que 'l ministre 'n diu un acert de la naturalesa. No tenir fills es lo millor que, segóns ell, li pot succehir á una parella matrimonial unida ade més pel parentiu.

dirán els seus excorreligionaris ab la lógica estúpida que 'ls caracteriza:

—Es aixís que no has sabut aguantar ab paciencia 'ls maltractes del Senyor, senyal qu' erats un carlí tarat, y en aquest concepte han fet molt santament expulsant del partit.

—Creyém que 'l general (?) s' fará cárrech de aquesta rabó essencialment carcunda.

—Ni més ni menos. S' ha observat—segóns el ministre—que la major part dels joves van al altar portant dintre d' ells el germen d' enfermetats terribles...

Y ara, si 'm pregunta que ha de fer per portarse com un home, li vaig á dir: Vagise'n de dret á Venecia, esperi al seu examo en una cantonada...

Ab sols conseguir que la Berta al veure al seu marit li digui: —Noy, quina cara més inflada ¡qué tens mal de caixal?—el general (?) Adelantado, esti-gui'n ben segur, s' haurá tret un gran pes de sobre.

Els professors privats mirant pels seus interessos cada dia mes amenassats han tingut algunas reunions en el Foment del Treball Nacional, en una de las quals, tot fent 'l orni s' hi van esquitllar dos germanets maristas...

Pero no van tenir que anar á Roma per la penitencia. A las primeras embestidas del president senyor Jover contra la plaga de las corporacions religiosas dedicadas á la ensenyansa...

Aixó durará fins que 'l poble s' decideixi á canciarlos la canya y á ensenyarlos el bastó. Llavors també fugirán, pero será per no tornar may mes.

A San Petersburg s' acaba de descubrir que la major part de las cartas dirigidas al Tsar contenint tremebundas amenasas de mort...

El Tsar al saberho s' ha posat fet una furia, quan si bé s' mira encare hauria d' estar agrahit als que s' dedicavan á donarli sustos.

SOLUCIONS

- 1.ª XARADA.—Ma-ca-ri. 2.ª ENDAVINALLA.—Vano. 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La buena sombra. 4.ª CONVERSA.—Nasi. 5.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—Entresuelo.

Han endavinat totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Solapa, Vinch de Labern, P. Virgili, Samuel Roca y Tudurí, J. B. y B. de Blanes, Un ferreter de Figueras, F. Joanet, Un marqués, Matas y Matetas, Soledad H., Maria Garrofa y Luis Gifre de Figueras.

CORRESPONDENCIA

Caballers: L. G. de Figueras, P. Vilalta, Juan Sexman, P. Virgili, Un estudiant, J. P. de la Frontera, Torrents de Mataró, Un ferreter de Figueras, Juan Tornafoch, Ll. Retenabo, A. Serra, S. S. Tito, J. Arretanol, A. Llauredó M., J. B. y B. de Blanes, J. P. B., Pep U. U., Diego Arias, Tomás Torrent, Antoni Feliu, La Pubilla del Vallés, J. M. S., Guitarrico, Un marqués y M. R. y C.: No arriba.

Caballers: J. V., A. G., E. S., N. B. y S., S. C., M., E. J. y P., P. Ll., B. B. E. M. G., Ll. M., R. J. de J., A. B., Mariano y Eudalt Sala: Rebut els originals destinats al Almanach y tantas gracias.

Caballer: F. Carreras P.: No li assegurém.—J. F. y P.: Té algún defecte.—P. V. y C.: Es casi aprofitable.—T. P.: No 'ns afecta poch ni molt.—Pau Cucuru: Veurém de publicarla.—E. Larroca: Ens ha entristit pero no havém plorat.—J. C. y P.: Brau caballer.—Manel Sibuleu: Donchs, no volém, no senyor.—Pluma: No vá.—Teodor: Aceptada.—L. de P.: Ho repassarém, ab aixó s' hi ha d' anar ab cuidado.—Josep de Vilafranca: No 'ns agrada gens.—P. A. Moreno: Va bé.—Joseph Joht-flich: Aixó no es un sonet, ni ho ha estat may.—V. C. y A.: El género de la composició ha passat totalment de moda.

—Com, per exemple, entre cosins?... —Aixó mateix. —Y per qué? —Per rahóns d' crdre científich. Troba que 'l unió de parents massa próximos ha de donar fatalment mals resultats.

—¿Y 'ls fills? —No 'n tenen. —Es lo que 'l ministre 'n diu un acert de la naturalesa. No tenir fills es lo millor que, segóns ell, li pot succehir á una parella matrimonial unida ade més pel parentiu.

O sino ja veurá 'l general (?) Adelantado lo que li

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8. Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Las fiestas de la Mercé

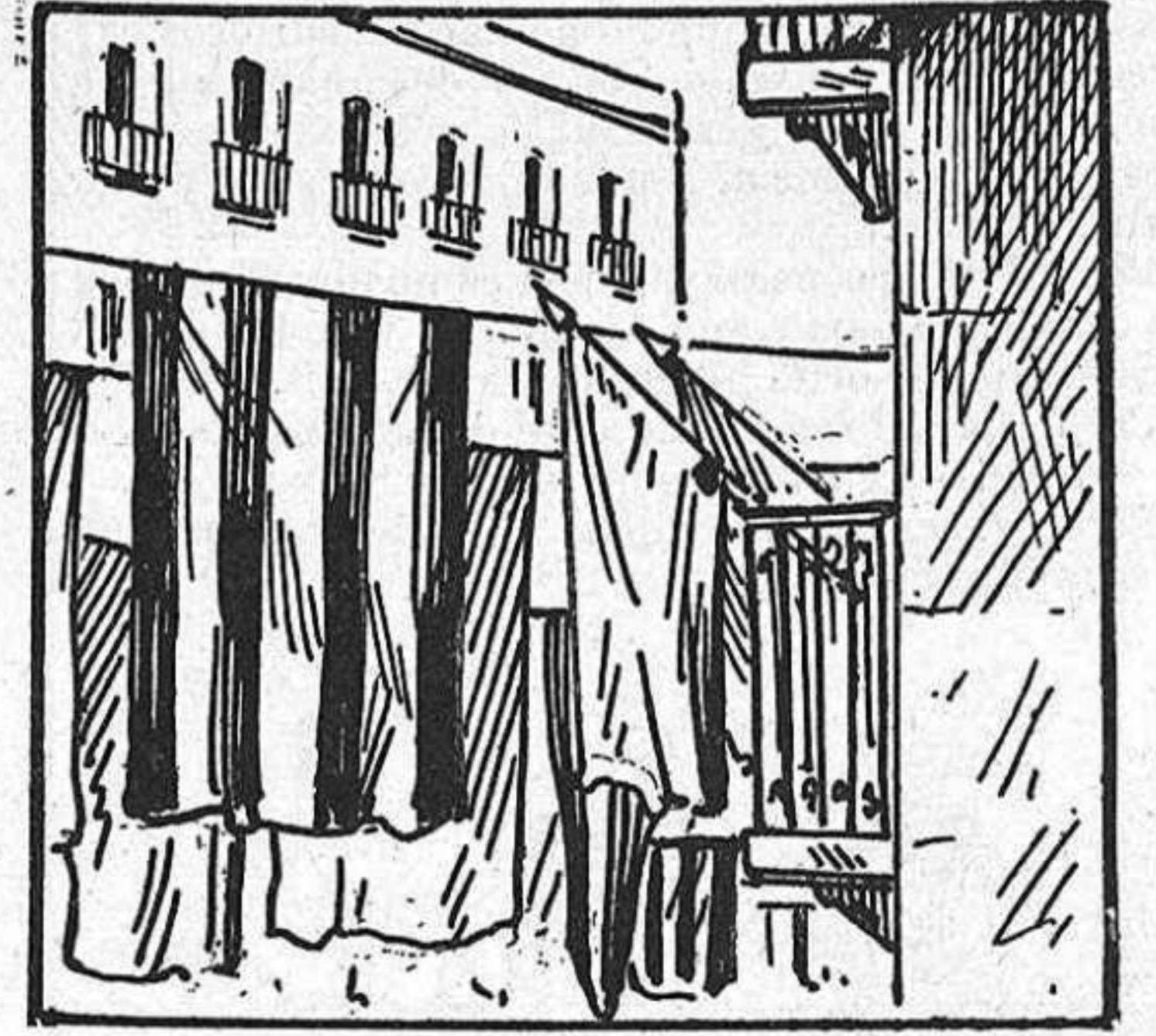
Enguany Barcelona fica l'olla gran dins de la xica.

Per fé unas fiestas formals diu que ha arreplegat ¡vint rals!

La major part dels carrers figurarán galliners.

En els que hi está gent fina tot se gastarà en llustrina.

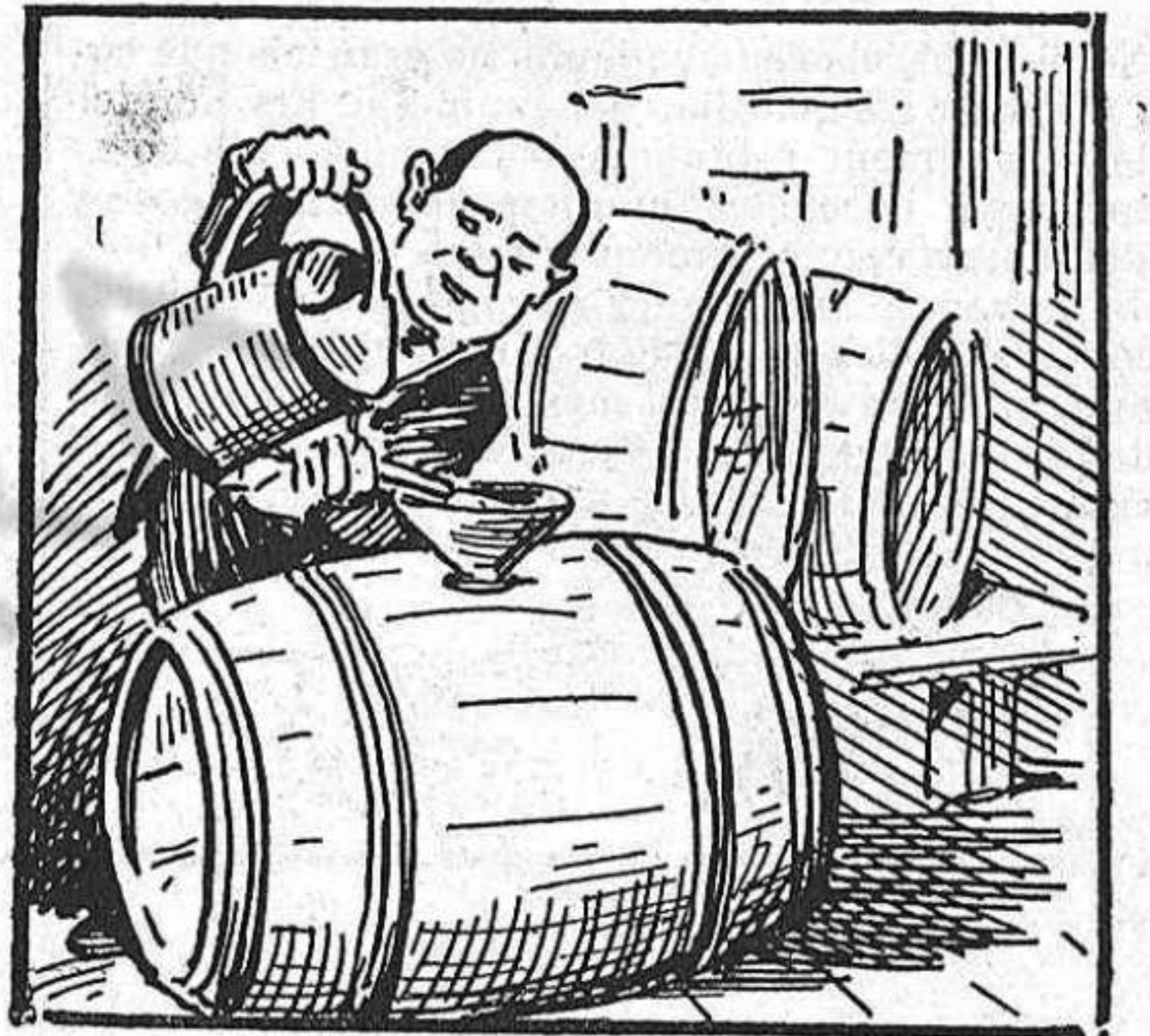
La Rambla estarà adornada y artísticament pintada.

Pel carrer de l' Unió no hi passeu pas. ¡Quina pó!

Els pobles més importants han enviat els seus gegants.

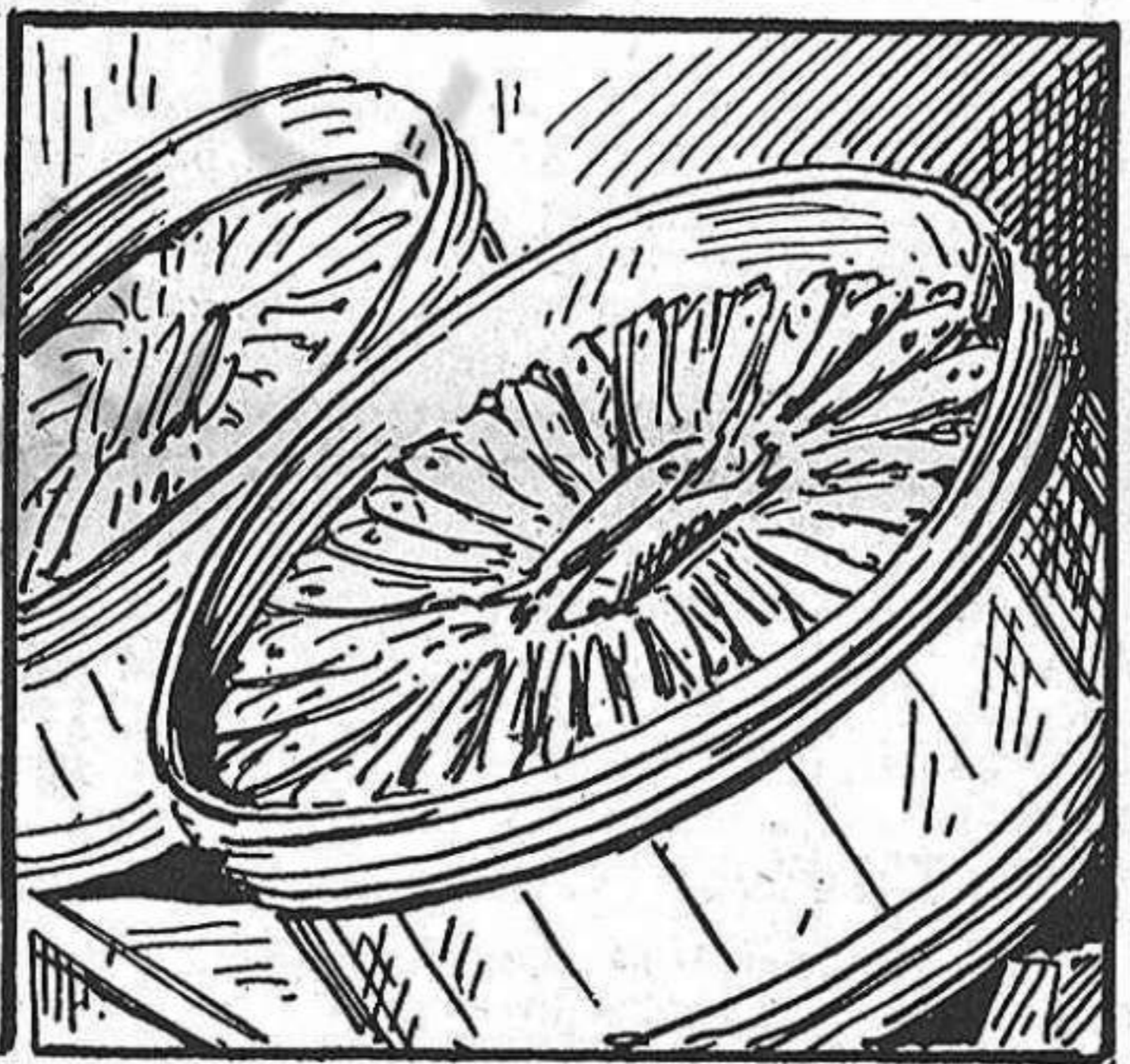
De trampas, tothom presúm que hi haurá las de costum.

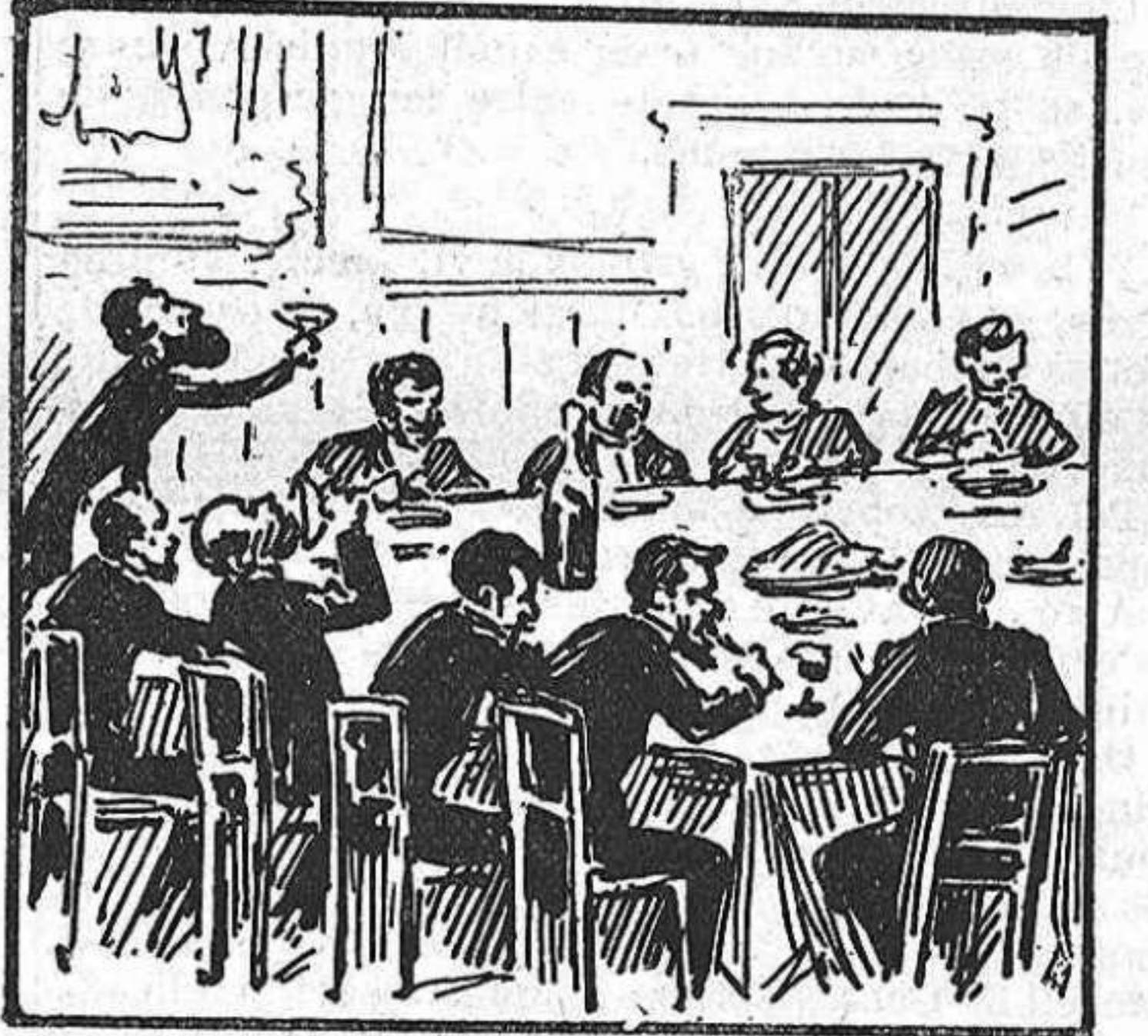
Tot vehícul s' ha acordat que ha de sortir iluminat.

Las estatuas dels grans homes farán també varias bromas.

En molts punts hi haurá civils, posats en els seus barrils.

La gent de la Casa gran pensa treballar bastant.

Hi haurá un aplech molt bonich, tot de cosas d' art antich.

Lo més al istil del día diu que será la Masia.

En certa famosa plassa s' hi armará la mar de guassa.

Tindrém alguna carrera de sensació verdadera.

En las barriadas más ricas dispararán martincas.

Y fins en las más modestas sabrán dar brillo á las fiestas.

Tot el problema ara está en si aquells días plourá.

Per si acás, pagés astut, no baixis desprevingut.